

MOG

Memories of the Occupation in Greece

Μνήμες από την Κατοχή στην Ελλάδα

Συνεντεύξεις για την εκπαίδευση και την έρευνα

Το Πρόγραμμα

Για τη γερμανική Κατοχή στην Ελλάδα (1941-1944) λίγα πράγματα είναι γνωστά στη Γερμανία. Και αυτό, παρόλο που ήδη στη διάρκεια του πρώτου χειμώνα της Κατοχής, το 1941, περισσότεροι από 100.000 άνθρωποι έπεσαν θύματα της πείνας. Περίπου 60.000 Έλληνες Εβραίοι εκτοπίστηκαν και δολοφονήθηκαν στα γερμανικά στρατόπεδα συγκέντρωσης και πάνω από 70.000 πολίτες, στην πλειονότητά τους άμαχος πληθυσμός, έπεσαν θύματα των αντιποίνων. Εκατοντάδες χωριά και κωμοπόλεις καταστράφηκαν ολοσχερώς.

Η Κατοχή και τα γερμανικά εγκλήματα πολέμου είναι ενεργά στοιχεία της συλλογικής μνήμης στην Ελλάδα. Στόχος του προγράμματος «Μνήμες από την Κατοχή στην Ελλάδα» είναι η συλλογή, ψηφιοποίηση και αρχειοθέτηση περισσότερων από 70 οπτικοακουστικών μαρτυριών για τη γερμανική Κατοχή στην Ελλάδα. Τα χρονικά περιθώρια στενεύουν, καθώς όσοι βίωσαν εκείνη την περίοδο μέρα με τη μέρα λιγοστεύουν.

Οι μάρτυρες

Στο πλαίσιο του προγράμματος πραγματοποιούνται συνεντεύξεις σε όλη την Ελλάδα με περισσότερους από 70 μάρτυρες της περιόδου, όπως μέλη αντιστασιακών οργανώσεων, Εβραίους επιζώντες των γερμανικών στρατοπέδων συγκέντρωσης, κρυμμένα παιδιά εβραϊκού θρησκευόμενου, μάρτυρες αντιποίνων, κρατούμενους στρατοπέδων συγκέντρωσης και καταναγκαστικούς εργάτες, μάρτυρες βομβαρδισμών, ανθρώπους που βίωσαν με διάφορους τρόπους την επώδυνη εκείνη εποχή και μπορούν να μεταφέρουν την προσωπική τους εμπειρία μέσα από τον προφορικό λόγο. Θα είναι η πρώτη φορά που ένα τέτοιο εγχείρημα, 70 χρόνια μετά απ' το τέλος του πολέμου, πραγματοποιείται στις δύο χώρες.

Ο Μανώλης Σταυρουλάκης με τη φωτογραφία του αδελφού του, Κώστα, που εκτελέστηκε απ' τους Γερμανούς τον Απρίλιο του 1944

Τα Καλάβρυτα την επόμενη ημέρα μετά την καταστροφή. Copyright Μουσείο Καλαβρυτινού Ολοκαυτώματος

Η Γιώτα Κωνσταντοπούλου, επιζήσασα της σφαγής στα Καλάβρυτα

Το Online- Αρχείο

Οι συνεντεύξεις θα είναι προσβάσιμες σε μια διαδικτυακή πύλη συνοδευόμενες από λέξεις-κλειδιά, ιστορικές πληροφορίες, φωτογραφίες, βιογραφικά, περιλήψεις και επιπρόσθετο υλικό. Οι ίδιες οι συνεντεύξεις θα μεταφραστούν στα γερμανικά και θα απομαγνητοφωνηθούν, τα κείμενα θα είναι επίσης διαθέσιμα στους χρήστες. Το υλικό θα διατεθεί για ερευνητικούς, εκπαιδευτικούς και επιμορφωτικούς σκοπούς σε πανεπιστημιακά ιδρύματα και σχολεία στην Ελλάδα, στη Γερμανία και διεθνώς, προκειμένου να δημιουργηθεί ένας διαπολιτισμικός διάλογος, ιδιαίτερα μεταξύ των δύο χωρών.

Στόχοι

Στη Γερμανία, όπου λίγα πράγματα είναι γνωστά για τη γερμανική Κατοχή στην Ελλάδα, το πρόγραμμα θα εδραιώσει μία θεμελιώδη συνειδητοποίηση για τα γερμανικά εγκλήματα πολέμου που διαπράχθηκαν στην Ελλάδα στη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, ένα σχεδόν άγνωστο κεφάλαιο της ευρωπαϊκής ιστορίας. Στην ελληνική κοινωνία, οι αφηγήσεις αποτελούν τη βάση της άυλης πολιτιστικής της κληρονομιάς, ένα αδιαμφισβήτητο κομμάτι της μνημονικής κουλτούρας της χώρας. Επιδίωξη του προγράμματος είναι η μελλοντική αξιοποίηση της συλλογής στην δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα και στη Γερμανία.

Οι «Μνήμες από την Κατοχή στην Ελλάδα» είναι ένα Πρόγραμμα του Ελεύθερου Πανεπιστημίου του Βερολίνου σε συνεργασία με το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Το πρόγραμμα διεξάγεται στο Κέντρο Ψηφιακών Ερευνών (CeDiS) του Ελεύθερου Πανεπιστημίου του Βερολίνου. Διευθυντής του προγράμματος είναι ο καθηγητής Νικόλας Αποστολόπουλος του Ελεύθερου Πανεπιστημίου του Βερολίνου. Επιστημονικός διευθυντής του προγράμματος είναι ο Χάγκεν Φλάισερ, ομότιμος καθηγητής Νεότερης Ιστορίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Επικοινωνία

Freie Universität Berlin | Center für Digitale Systeme (CeDiS)
Πρόγραμμα „Μνήμες από την Κατοχή στην Ελλάδα“
Ihnestraße 24
14195 Berlin

+49 (0)30/838-52775

info@occupation-memories.org

www.occupation-memories.org/de

Συνεργασίες

Το Πρόγραμμα συνεργάζεται με το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

HELLENIC REPUBLIC
National and Kapodistrian
University of Athens

Χρηματοδότηση

Το Πρόγραμμα «Μνήμες από την Κατοχή στην Ελλάδα» χρηματοδοτείται απ' το Υπουργείο Εξωτερικών της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος, το Ίδρυμα "Μνήμη, Ευθύνη, Μέλλον" και το Ελεύθερο Πανεπιστήμιο του Βερολίνου.

Freie Universität Berlin

Η Ροζίνα Ασσέρ- Πάρδο και η συνεντεύκτρια

Η νεαρή Ροζίνα Ασσέρ- Πάρδο

Ο μάρτυρας Σταύρος Παπουτσάκης και οι συνεντευκτές